

Ünneprontók

VISSZHANG - LII. évfolyam 5. szám, 2008. február 1.

Nem ok nélkül való a reggeli rosszkedv, amit Aba Bánk - Váncsa István hasonlóan rosszkedvű, ámde briliáns nyugati morfondírozása nyomán - a fejünkre önt (*Valamint Nyugat és Kelet*, ÉS, 2008/4.). Nehezen találok viszont mondandójának velejét. Írásait alaposabban, őt magát felületesen ismerve aligha tudom elképzelni Váncsát az elit vonatot, pályaudvart, aluljárót sohasem látott, karakteres képviselőjeként avagy szószólójaként. Azt sem tapasztaltam, hogy valaha viccelődött volna.

Az, hogy a Nyugati funkciótlanná vált rendezőpályaudvara a rozsdá, gáz és veszteség helyett termeljen végre valami értéket is, aligha tekinthető hagymázás álomnak. Nem szédelgés az sem, hogy a Belvárost gyorsvasút kösse össze a légikikötővel, amely - eltelt némi idő az ötvenes évek óta - már nem a lefüggönyözött limuzinnal szállított elit, sokkal inkább a fapados népek közlekedési csomópontja. Ma már nehéz lenne elképzelni Londont a Viktória pályaudvar fölé épült üzleti központ, az egykor pusztuló Docklands felhőkarcolói vagy Párizst az Orsay és a Les Halles kereskedelmi és kulturális létesítményei, a Louvre piramisa nélkül. A Musée d'Orsay gondolata sem nagyon tetszett az egykori pályaudvar állomásfőnökének és a vasutas szakszervezeteknek, a Les Halles és a Louvre - Párizs belvárosát felélesztő - föld alatti parkolóvárosai pedig az értékőrzők, város- és természetvédők radikális tiltakozásának céltáblái voltak.

Budapestnek égető szüksége van a XXI. század értékeit sugárzó új nagylétesítményekre, hogy megtarthassa és vonzza a mozgékony tőkét és a képzett munkaerőt. Mielőtt végképp lemarad Bécs, Prága, Pozsony, Zágráb (és Sanghaj, Új-Delhi, Kuala-Lumpur) versenyében. A rozsdáövezetek, elgazosodott vasúti területek, közraktárak, a Fradi állami-önkormányzati gazdái - az ellenérdekelt vagy csak álmokat kergető, minden változástól tartó csoportok lelkes biztatása mellett - gyakran szabnak irreális, a fejlesztést lehetetlenné tevő feltételeket. A nemzetközi tőkepiac korlátlan kínálata kész fedezni minden ráfordítást - ami megtérül. De nem viselheti a sok évtizedes felelőtlen gazdálkodás összes örökölt veszteségét.

A csak az adófizetők terhére fenntartható kétes létesítmények, tartósan veszteséges vállalkozások kikényszerítése a politika - hála a rendszerváltásnak - szűkülő privilégiuma. A pazarlás, felelőtlen gazdálkodás lehetősége mégsem szűnik. Pláne, ha az adófizetők nagy csoportjai ezt még követelik is. Egyetért Ön az adóprés további szorításával? Kedves nép, lehet szavazni. Az adófizetők teherviselő képessége persze nem nő meg attól (alkalmasint csökken), ha megszavazzák: a gondoskodó állam tartsa fenn nemzeti kincseiket. Ingyen. Csak a rendezőpályaudvarok, futballklubok, kórházak, iskolák pusztulnak tovább.

Kéretik gondosan szemlélni az ÉS január 25-i címlapján Zichy másfél száz éves grafikáját.

Iványi György